

VÝHODY A NEVÝHODY NÁSTROJOV CAT V PRAXI

Barbora Vinczeová

Barbora Vinczeová absolvovala magisterské štúdium prekladateľstva a tlmočníctva na Univerzite Mateja Bela. V súčasnosti pôsobí ako doktorandka na Katedre anglistiky a amerikanistiky na svojej alma mater. V dizertačnej práci sa venuje problematike nástrojov CAT.

ÚVOD

Nástroje CAT, alebo počítačom podporovaný preklad, sú v dnešnej dobe aktuálnou témou, keďže technika sa stále vyvíja a jej rozvoj sa dotkol aj prekladateľského odvetvia. Znamená to, že na prekladateľský trh vplývajú aj nástroje CAT z hľadiska ponuky i dopytu. Prekladatelia sa musia vyrovnáť s novými požiadavkami zo strany klienta aj zamestnávateľa. Napriek tomu, že už tieto programy nie sú novinkou, stále sa zdá, že prekladatelia majú voči počítačom podporovanému prekladu výhrady.

Cieľom tohto článku je analýza výhod a nevýhod programov CAT z pohľadu prekladateľa, klienta aj agentúr. Budeme vychádzať z výskumov, ktoré okrem iného zisťovali aj mieru používania nástrojov CAT medzi prekladateľmi. V zahraničnom výskume z roku 2006 Elina Lagoudakiová skúmala používanie prekladateľských programov a tiež nástrojov CAT. Prekvapivo ich nepoužívalo iba 17,5 percenta opýtaných, ktorými boli anglicky hovoriaci prekladatelia z rôznych krajín. Na základe odpovedí, ktorými opýtaní dôvodila nepoužívanie nástrojov CAT chceme analyzovať ich výhody a nevýhody v praxi a zahrnúť aj praktickú stránku problému, ako je cena či úsilie naučiť sa ovládať nový program. Na Slovensku je situácia iná – podľa výskumu zrealizovaného na Slovensku nástroje CAT používa iba 32 percent opýtaných (Djovčoš, 2012), čo je v porovnaní so zahraničím až zarážajúci rozdiel. Rovnako ako v prípade prvého výskumu, respondenti uvádzali dôvody, prečo dané nástroje nevyužívajú.

1 POHĽAD PREKLADATEĽA

Výhody a nevýhody počítačom podporovaného prekladu sa v prvom rade týkajú prekladateľa ako ich primárneho používateľa. Podľa vyššie spomenutých výskumov prekladateľa ho nerealizujú z niekoľkých dôvodov, ktoré sú v oboch výskumoch podobné:

- a) neovládanie nástrojov CAT (aj keď prekladatelia nástroj CAT majú, ešte sa ho nenaučili používať);
- b) vysoká cena (program, ktorý by prekladateľ chcel, je pridrahý, prípadne sa mu zdajú drahé všetky);
- c) spomaľovanie práce alebo chýbajúci prínos k práci;
- d) (negatívny) postoj prekladateľa (nástroje CAT nepovažuje za potrebné, nepočul o nich alebo sa mu nepáči ani jeden z vyskúšaných) (Lagoudaki, 2006 a Djovčoš, 2012).

1.1 Prekladová pamäť

Základom počítačom podporovaného prekladu je prekladová pamäť, ktorú si prekladateľ vytvára sám. Prekladová pamäť znamená, že si program pamätá predchádzajúce prekladateľské riešenia, ktoré potom aplikuje na ďalší preklad na princípe zhody, ktorú program vygeneruje v percentách – v texte sa teda môže objaviť zhoda od 0 až do 100 percent. Zhody prekladateľovi prácu uľahčujú, pretože sa nemusí vracieť k už preloženému textu a zisťovať, ako daný úsek preložil.

Výhody prekladovej pamäte sú nesporné: uľahčujú a urýchľujú prekladateľovi prácu, môže si vytvárať vlastné glosáre, takže mu pomáhajú aj s terminológiou. Takto funguje napríklad SDL MultiTerm k programu SDL Trados Studio, ktorý umožňuje zvýšiť konzistenciu prekladu poskytnutím terminologickej databázy.

Na druhej strane musíme pripomenúť fakt, že prekladová pamäť je reálne využiteľná hlavne pri odborných, vedeckých a technických textoch a pri textoch s vysokou mierou opakovania segmentov. Umelecké texty nemá zmysel pomocou nástrojov CAT prekladať, pretože je potrebný prehľad textu ako celku, ktorý tieto nástroje z dôvodu segmentácie neposkytujú. Navyše, umelecké texty sa od seba navzájom veľmi líšia, sú subjektívne a ich funkcia sa od technických či odborných textov líši.

V praxi sa môžeme stretnúť aj s negatívnymi predsudkami voči prekladovej pamäti. Najčastejšie plynú z tvrdenia, že prekladateľa nahrádza umelý nástroj alebo strojový preklad. Túto obavu spomína L. Bowkerová (2002) a dodáva, že s takými názormi sa stretávala skôr v minulosti ako dnes. Autorka zdôrazňuje, že nástroje CAT majú prekladateľovi pomáhať a nie ho nahradiť. Keďže eliminu-

jú väčšinu repetitívnej práce, s ich pomocou sa môžu prekladatelia viac venovať problémom, ktoré softvér nevyrieši, akými sú napríklad sémantické a pragmatické problémy. Predsudky voči nim možno eliminovať veľmi jednoducho: dôsledným informovaním, ktoré prekladateľa ubezpečí, že nebude „iba odklikávať“ riešenia programu.

1.2 Ako ovládať nástroje CAT

Nástroje CAT sa treba naučiť používať. Možno to znie triviálne, no podľa spomínaných výskumov nie všetci prekladatelia, ktorí si nástroj CAT zaobstarali, ho aj používajú, lebo sa ho nevedia naučiť s ním pracovať, prípadne nemajú na skúšanie novôt čas. Môže dôjsť k dvom situáciám: buď sa prekladateľ nástroj CAT používať nenaučí a jeho prínos bude podceňovať ako ďalší zbytočný výtobytok pre prekladateľov, alebo si zváži výhody, ktoré získa jeho používaním, a tak sa ho používať naučí. Buď to môže urobiť „za pochodu“, alebo štúdiom publikácií, ktoré prekladateľom jednoducho vysvetľujú, ako nástroje CAT fungujú. Zo slovenských je to napríklad *Nebojte sa „Tradosu“!* (Absolon, 2010), v ktorej autor vysvetľuje používanie jedného z najbežnejších nástrojov CAT – Tradosu. Okrem toho sa prekladatelia môžu prihlásiť na kurzy a školenia, ktoré ponúkajú aktívnu prácu s nástrojmi CAT. Takéto školenie na Slovensku ponúka napr. spoločnosť ASAP-translation.com, s. r. o., a trvá v rozmedzí 6 až 8 hodín. Záleží len na prekladateľovi, či si nájde čas a finančné prostriedky na ďalšie vzdelávanie.

V súvislosti s učením treba podotknúť, že s nástrojmi CAT sa stretnú aj študenti odboru prekladateľstvo a tlmočníctvo počas štúdia, čo je pre absolventov nesmiernou výhodou, lebo prichádzajú na trh práce s aktuálnymi vedomosťami, čo ich oproti ostatným prekladateľom zvýhodňuje. Implementáciou nástrojov CAT do výučby sa študenti naučia nielen modernú technológiu, ale majú možnosť v praxi sledovať fungovanie teoretických modelov (Bowkerová, 2002).

1.3 Cena

Pred kúpou nástroja CAT prekladateľa zaujíma aj cena. Ak sa pozrieme na aktuálne ceny najznámejších nástrojov CAT, základná verzia programu Trados: SDL Trados Studio 2015 Freelance stojí prekladateľa 695 eur. K nej je možné dokúpiť ďalšie produkty, ako napríklad terminologickú databázu MultiTerm. Program Wordfast je o niečo lacnejší; základná verzia vyjde prekladateľa na 400 eur a program memoQ sa pohybuje v cenovej hladine Tradosu, stojí 620 eur. Ak k tomu pripočítame výdavky za školenie, vidíme, že nejde o malú investíciu.

Isté riešenie poskytujú skúšobné verzie, prípadne demo verzie programov, ktoré ponúka väčšina nástrojov CAT a ktoré majú obmedzenú prekladovú pamäť alebo obmedzený čas používania programu. Napríklad program SDL Trados Studio 2015 má tridsaťdňovú skúšobnú lehotu. Táto verzia programu je plne funkčná a prekladateľ sa po uplynutí jedného mesiaca môže rozhodnúť, či mu program vyhovuje a či prestúpi na platenú verziu. Program memoQ má skúšobnú lehotu štyridsaťpäť dní, no na rozdiel do Tradosu ponúka aj verziu memoQ free s obmedzenými funkciami, no bez poplatkov. Skúšobná verzia Wordfastu je obmedzená počtom tisíc segmentov, no je možné ju využívať časovo neobmedzene.

Problém ceny riešia aj programy, ktoré sú *open-source*, čiže majú verejne prístupný zdrojový kód a následne nie sú spoplatnené. Sem patrí známy program OmegaT, ktorý podporuje rôzne formáty dokumentov a disponuje prekladovou pamäťou, čím sa snaží byť vhodnou alternatívou oproti spoplatneným programom. Pri obavách, či nástroje CAT zdarma nie sú horšie ako platené, treba spomenúť, že sú zdarma hlavne preto, lebo vývojári *open-source* programov veria v slobodu používať akýkoľvek softvér zdarma, šíriť ho a upravovať podľa svojich potrieb. Takýto program využíva napríklad Generálne riaditeľstvo EK pre preklad, kde OmegaT funguje ako prototyp od roku 2012 (Machado, 2014).

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad cien desiatich najpoužívanejších nástrojov CAT (Tabor, 2013) podľa aktuálneho cenníka v roku 2015. Zahŕňame cenu základnej verzie, cenu verzie PRO (pre samostatného používateľa, t. j. *freelance*), ak program takou disponuje, ročné doplatky a prípadnú množstvom alebo inú zľavu.

Tabuľka 1: Prehľad cien najpoužívanejších nástrojov CAT

Program CAT	Základná verzia	Verzia PRO	Ročné doplatky	Množstvom zľava	Iná zľava
<i>SDL Trados Studio 2015 Freelance</i>	695,00 €	2595,00 €	–	po dohode	–
<i>Wordfast Classic</i>	400,00 €	500,00 €	–	15 % pri kúpe 2 a viac, 30 % pri kúpe 9 a viac licencií	50 % pre jednotlivcov a živnostníkov z rozvojových krajín
<i>memoQ translator free</i>	bez poplatkov	620,00 €	20 % z kúpnej ceny	CAL server dohodou	regionálne zľavy

Barbora Vinceová

<i>SDLX™ Translation Suite Standard</i>	595,00 €	1195,00 €	-	-	-
<i>Across Personal Edition</i>	1813,20 € (v USD - 1,990)	-	-	po dohode	bez poplatkov pre živnostníkov a študentov
<i>Déjà Vu X3 FREE</i>	bez poplatkov	420,00 €	-	-	-
<i>Transit NXT Freelance</i>	75,00 €/3 mes. 135,00 €/6 mes. 225,00 €/rok	120,00 €/3 mes. 210,00 €/6 mes. 360,00 €/rok	-	-	-
<i>OmegaT</i>	bez poplatkov	-	-	-	-
<i>XTM</i>	11,00 €/mesiac	-	-	54,00 €/mesiac	Čím viac preložených slov, tým vyššia cena; uvádzaná cena je najnižšia možná.
<i>Translators Toolkit</i>	bez poplatkov	-	-	-	-

2 POHLAD AGENTÚRY

Prekladateľské agentúry radi zdôrazňujú používanie nástrojov CAT a ich výhody pre klienta. Niektoré však nezávisle od klienta plynú aj pre ňu. Pri prekladovej pamäti a terminologických glosároch pri väčšine programov existuje možnosť zdieľania, čo znamená, že sa zaručuje väčšia konzistentnosť pri preklade. Pri veľkých projektoch je mimoriadne prínosné, ak program automaticky zjednocuje terminológiu a prekladateľ si ju nemusí prácne vypisovať do externých programov. Okrem terminologických výhod je u agentúry predpoklad, že sa k nej dostane veľa projektov, z ktorých si niektoré môžu byť podobné, a teda využije sa pamäť a už vytvorená terminológia.

Pre agentúry existujú špeciálne cenové ponuky, ktoré im poskytujú licenciu programu na viac počítačov. Pri Tradose sa zľava odvíja od počtu potrebných licencií, pri Wordfaste je to 30 percent na deväť a viac licencií.

2.1 Agentúry na Slovensku

Hoci je predpoklad, že väčšina prekladateľských agentúr používa určitý nástroj CAT, zaujímalo nás, ako tento fakt ovplyvňuje cenu a kvalitu prekladu v priamom vzťahu ku klientovi. Chceli sme teda vedieť, či agentúry priamo deklarujú používanie nástroja CAT medzi informáciami pre klientov a ak áno, či pripájajú aj výhody, pre ktoré by si klient mal zvoliť práve ich.

Z päťdesiatich agentúr v našom internetovom prieskume deklaruje na svojich stránkach používanie nástrojov CAT iba 16. To však nemusí byť smerodajné, keďže ide iba o informácie prístupné verejnosti a nie informácie o internom fungovaní agentúry. Zameriavame sa však na priamy vzťah agentúra – klient, a sú to práve tieto informácie, ktoré sa k bežnému klientovi dostanú. Môžeme teda predpokladať, že nástroje CAT využíva viacero agentúr, ale na stránkach ich neuvádzajú ani klientov neoslovujú reklamou zameranou na ich používanie.

No práve týchto 16 agentúr popisuje nástroje CAT ako výhodné pre klienta, či už z pohľadu kvality, rýchlosti prekladu alebo ceny. Trinásť agentúr priamo uvádza, že je možné poskytnúť klientovi prekladovú pamäť i terminologickú databázu. Iba šesť agentúr poskytuje informáciu o znížení ceny prekladu v prípade opakovaných segmentov v texte pri využití nástrojov CAT a rovnako šesť agentúr spomína obe výhody – aj nižšiu cenu, aj poskytnutie pamäte klientovi.

Celkový počet agentúr	50
Používanie nástrojov CAT	16
Poskytnutie prekl. pamäti a terminológie klientovi	13
Zníženie ceny vďaka nástrojom CAT	6
Zníženie ceny vďaka nástrojom CAT + poskytnutie prekl. pamäti	6

Náš krátky prieskum dokazuje, že slovenské agentúry si pomaly uvedomujú výhody, ktoré môžu klientovi poskytnúť. Prezentujú nástroj CAT ako výhodu pre obe strany a apelujú na klienta, ktorý tradične požaduje vysokú kvalitu za nižšiu cenu. Na druhej strane agentúru znevýhodňuje, ak poskytne prekladovú pamäť klientovi, lebo s ňou môže osloviť konkurenciu. Zároveň sa ozývajú prekladatelia, ktorým sa nepáči znižovanie ceny pri opakujúcich sa segmentoch a informo-

vania klienta o zľavách, keďže majú pocit, že sa im investícia do nástroja CAT takto neoplatí (Fox, 2012). Prekladateľ musí aj pri opakujúcich sa segmentoch kontrolovať preklad a vyššia zhoda neznamená len „odkliknutie“, ale dôslednú kontrolu, úpravu a snahu vyhnúť sa automatizovanému prekladu, ktorý môže vyzerať umelo.

3 POHĽAD KLIENTA

Z pohľadu klienta môžeme tiež hovoriť o výhodách a nevýhodách nástrojov CAT, i keď sa možno zdá, že vyššia rýchlosť prekladu a nižšia cena poukazujú len na výhody. Radi by sme však poukázali na jednu veľkú nevýhodu, ktorou klient ovplyvňuje aj prekladateľský trh, a tou je neinformovanosť o prekladateľských technológiách, teda zamieňanie si nástroja CAT so strojovým prekladom, a preto má následne klient od prekladateľa nereálne očakávania, ako napríklad príliš vysoká rýchlosť (keď má klient predstavu, že prekladateľ vlastní zázračný program, ktorým text prejde a vyjde z neho v druhom jazyku), nízka cena, ktorá nereflektuje skutočný trh, a podceňovanie prekladateľskej profesie. Z uvedených dôvodov odborníci prísne rozlišujú medzi pojmi strojový a počítačom podporovaný preklad a zdôrazňujú, že nástroje CAT prekladateľovi pomáhajú, nie ho nahrádzajú a že klient musí pochopiť, že na vytvorenie kvalitného prekladu nestačí Google Translate (Gonzalez, 2012).

K výhodám pre klienta možno zaradiť aj možnú zľavu niektorých agentúr za opakujúce sa segmenty. Nižšia cena je, samozrejme, z pohľadu klienta pozitívna, no z pohľadu prekladateľa môžu nastať námietky. Rovnako je pre klienta pozitívna možnosť dostať k prekladu prekladovú pamäť, ktorú môže využiť pri ďalších prekladoch, i keď s iným prekladateľom alebo agentúrou.

4 BUDÚCNOSŤ A ĎALŠIE VYUŽITIE NÁSTROJOV CAT

Nástroje CAT sa za posledných desať rokov používajú čoraz viac, postupne sa vyvíjajú a vylepšujú. Dnes sa neviažu striktno len na preklad ako taký, ale reagujú na požiadavky trhu a prispôbujú sa im. Mnohé programy ponúkajú napríklad verziu pre projektového manažera, ako je *memoQ project manager edition*, ktorý funguje ako verzia pre prekladateľa, no poskytuje možnosť riadenia projektov na báze cloud serveru alebo serveru memoQ.

Pomocou nástrojov CAT sa môžu realizovať aj lokalizácie, keďže je pri nich potrebná prekladová pamäť. Lokalizácie sa viažu hlavne k softvérovým produktom, akými sú počítačové hry či programy, ktoré je potrebné priblížiť danému

užívateľovi v určitej oblasti, no časom sa lokalizovať začali aj webové stránky. Treba zdôrazniť, že pri lokalizácii nejde iba o prispôsobovanie produktu určitej kultúre, ale skôr geografickej polohe. Produkt je možné lokalizovať pre EÚ ako väčšiu oblasť, ale aj pre konkrétnu krajinu, kde je zaužívaný iný časový formát, odlišná mena, jazyk, číslovanie. V prípade lokalizácie nejde iba o preklad, ale o spojenie prekladu s marketingom, základným kódovaním, technickými a obchodnými zručnosťami. Medzi najpoužívanejšie lokalizačné programy sa radí aj Trados a Transit (Sandrini, 2008).

Čo sa týka ďalšieho rozvoja nástrojov CAT, existujú otázky, či sa zdokonalia natoľko, aby prekladateľa z procesu prekladu vyradili alebo znížili jeho dôležitosť v procese, no tieto obavy existovali už v prípade strojového prekladu, v ktorom sa nepotvrдили. Odborníci sa zhodujú na tom, že nástroje CAT sa v budúcnosti síce rozvinú, no budú fungovať na rovnakom princípe ako doteraz. Znamená to, že budú klásť dôraz na oblasti, ktoré ešte možno zlepšiť, ako napríklad konečná editácia textu v programe, ale ich základ zostane rovnaký a určite z prekladateľského trhu nezmiznú (*The future of cat translation tools*, 2014).

Hoci sme spomínali, že počítačom podporovaný preklad je vhodný iba na preklad technických alebo vedeckých textov, prípadne textov, kde je vysoká miera opakovaných segmentov, zdá sa, že niektorí prekladatelia využívajú nástroje CAT aj na preklad umeleckých textov (Lombardino, 2014). Z pohľadu prekladateľa umeleckého textu je to zaujímavý prístup, keďže pri umeleckom preklade sa zdôrazňuje celkový kontext, ktorý nástroje CAT pre segmentovanie neumožňujú. Výhody nástrojov CAT pri preklade takýchto textov sa viažu napríklad k rozličným dialektom postáv, ktoré si po prvom použití program zapamätá. Zároveň je pri preklade rozsiahlejšej knihy praktická terminologická databáza, ktorá uľahčuje vyhľadávanie. Rovnako sa nemôže stať, že prekladateľ omylom vynechá vetu, či určitý úsek, pretože ho nástroj CAT na nepreložený segment upozorní.

ZÁVER

V predkladanom článku sme sa pokúsili zhrnúť a analyzovať výhody a nevýhody nástrojov CAT z pohľadu troch skupín: prekladateľov, agentúr a klientov. Z pohľadu prekladateľa vnímame najväčšie nevýhody v cene nástrojov CAT a ich neovládania prekladateľmi. Obe nevýhody sa však riešiť dajú – open-source programy a skúšobné verzie platených programov eliminujú cenový problém, a absolvovanie školení či štúdium odbornej literatúry zas vedomostný. Výhody nad nevýhodami prevažujú: s programami CAT získava prekladateľ prekladovú pamäť využiteľnú pri ďalších prekladoch, má väčšiu konkurencieschopnosť na trhu a možnosť vyhotoviť preklad rýchlejšie.

Agentúry využívajúce nástroje CAT apelujú na klienta nižšou cenou a možnosťou poskytnutia prekladovej pamäte; zároveň má agentúra možnosť zdieľať prekladovú pamäť medzi internými prekladateľmi, čo využije pri väčších projektoch.

Z pohľadu klienta je pozitívom nižšia cena za preklad, voči ktorej sa však niektorí prekladatelia ohradujú, a zároveň vyššia rýchlosť dodania prekladu.

Nástroje CAT sa neustále vyvíjajú a ich pole využitia sa ďalej rozširuje. Dôkazom je ich využívanie pri lokalizáciách či v zahraničí už aj pri umeleckom preklade. Stále sa však predpokladá, že rovnako ako strojový preklad ani nástroje CAT nenahradia prekladateľa, hoci mu prácu čoraz viac uľahčujú novými editačnými či terminologickými rozšíreniami.

LITERATÚRA

- ABSOLON, Jakub: *Nebojte sa „Tradosu“!* ASAP-translations.com, s. r. o., 2010, 53 s. ISBN: 978-80-969670-4-9.
- BOWKER, Lynne: *Computer-Aided Translation Technology: A Practical Introduction*. Ottawa : University of Ottawa Press, 2002, 185 s. ISBN: 0-7766-3016-4.
- DJOVČOŠ, Martin: *Kto, čo, ako a za akých podmienok prekladá: Prekladateľ v kontexte doby*. Banská Bystrica : Filozofická fakulta, Univerzita Mateja Bela, 2012, 163 s. ISBN: 978-80-557-0436-4.
- FOX, Jayne: *If I use a CAT tool will I get paid less for my translations?*. 2012. [online]. Dostupné na: <<http://foxdocs.biz/BetweenTranslations/if-i-use-a-cat-tool-will-i-get-paid-less-for-my-translations/>>.
- GONZALEZ, Alicia: *Computer Aided Translation vs Machine Translation (TM vs MT)*. 2012. [online]. Dostupné na: <<http://blog.jensen-localization.com/en/2012/08/computer-aided-translation-vs-machine-translation-tm-vs-mt.html#sthash.FjdFJe6W.dpuf>>.
- LAGOUDAKI, Elina: *Translation Memory Systems: Enlightening Users's Perspective*. London : Imperial College London, 2006, 36 s.
- LOMBARDINO, Rafa: *Tools and Technology in Translation: The Profile of Beginning Language Professionals in the Digital Age*. Word Awareness, 2014, 255 s. ISBN: 978-1-5029974-4-9.
- MACHADO, Maria José Bellino: *Free and open-source software — a translator's good friend*. [online]. In: a folha: Boletim da língua portuguesa nas instituições europeias, No. 45 — Summer 2014. Dostupné na: <http://ec.europa.eu/translation/portuguese/magazine/documents/folha45_foss_en.pdf>.
- SANDRINI, Peter: *Localization and Translation*. In: MuTra Journal, Vol 2 2008. LSP Translation Scenarios. Selected Contributions to the EU Marie Curie Conference

Vienna, 2007. Edited by Heidrun Gerzymisch-Arbogast, Gerhard Budin, Gertrud Hofer. Saarbrücken : ATRC. s. 167-191.

TABOT, Jared: *CAT tool use by translators: what are they using?* 2013. [online]. Dostupné na: <<http://prozcomblog.com/2013/03/28/cat-tool-use-by-translators-what-are-they-using/>>.

The Future of Cat Translation Tools. 2014. [online]. Dostupné na: <<http://www.aplimited.co.uk/translationnews/the-future-of-cat-translation-tools/>>.

RESUMÉ

The paper presents the most common advantages and disadvantages of computer assisted translation from the point of view of translators, clients, and translation companies. A translator most commonly faces disadvantages, such as high price of a CAT tool and an effort to learn it; however, they benefit from glossaries and translation memory which enable greater speed. A translation company usually emphasizes the use of CAT tools as a positive feature, as they enable a lower price for the client and provide a faster translation. Translation companies also benefit from the translation memory which can be shared among more translators. The new trends in using CAT tools include localization, improvement of post-editing features, and using CAT tools for literary translations.

◆◆◆

Barbora Vinczeová

Tajovského 51

Banská Bystrica

97401

barbora.vinczeova@umb.sk